Ο ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ 1966 ΧΑΡΟΥΜΕ-
ΝΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1966 ΕΙΣ ΤΑΣ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΠΟΛΙΤΩΝ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΝΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΛΟΓΟΥ

Η ΚΑΛΥΠΤΡΑ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΚΩΣΤΑ Ε. ΤΣΙΡΟΠΟΥΛΟΥ

Μὲ ἀγωνίες καὶ μικρὲς χαρές, ἀναπάντεχες μέσα σ' αὐτὸ τὸ πέλαγος τῶν ἀπογοητεύσεων πέρασε ἀκόμη ἕνας χρόνος. Τοῦτο σημαίνει πὼς βρισκόμαστε ἕνα χρόνο πιὸ κοντὰ στὸν θάνατό μας καὶ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου αὐτοῦ εἶναι γιὰ τὴ συνείδησί μας ἕνα κίνημα καὶ μιὰ ἀφαίρεση κάποιας ἀκόμη καλύπτρας ἀπὸ τὸ αἰνιγματικὸ πρόσωπο τοῦ θανάτου μας. Κάθε χρόνος καὶ μιὰ καλύπτρα, κάθε χρόνος κι' ἄλλη, ὡσότου αἰφνίδια κι' ἀπροειδοποίητα κάποτε, νὰ πέσει κι' ἡ στερνὴ καλύπτρα γιὰ νὰ βρεθοῦμε ἄλαλοι τρομαγμένοι, μὲ σφοδρὲς ἀντιρρήσεις πρόσωπο μὲ πρόσωπο μὲ τὸν θάνατό μας, ποὺ, ὅπως ἔγραφε ὁ Ρίλκε, μεγαλώνουμε μέσα μας.

Ἀφοῦ κάθε χρόνος ποὺ περνᾶ μεγαλώνει τὴν προσέγγισή μας πρὸς τὸν θάνατο, γιατὶ γίνεται ἀφορμὴ χαρᾶς, πανηγυρισμῶν, κάποιων κρυφῶν δακρύων ἀνακούφισης; Γιατὶ ἦταν γιὰ μᾶς ἕνας χρόνος κερδισμένος, γιατὶ ἡ καλύπτρα ποὺ πέφτει ἀποκαλύπτει πίσω της μιὰν ἄλλη, τὸ ἴδιο πυκνή, τὸ ἴδιο σκοτεινὴ καλύπτρα — σωστὴ πρόκληση τοῦ θάρρους μας καὶ ποὺ μάταια θὰ προσπαθήσουμε νὰ τὴν ἀποτραβήξουμε πρὶν ἔρθει ἡ ὥρα ποὺ ὁ θάνατος θὰ παρουσιαστεῖ σ' ὅλη του τὴν φρικιαστικὴ γυμνότητα μπροστὰ μας καὶ θὰ μᾶς ζητήσει νὰ τοῦ παραδοθοῦμε. Χαιρόμαστε ἀκόμη γιατὶ ἐξακολουθοῦμε νὰ συμμετέχουμε στὶς ἀγωνίες τοῦ κόσμου καὶ γιατὶ σιγαλὰ ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ μᾶς καλοῦν νὰ μποῦμε σ' ἕνα νέο χρόνο, χρόνο ἀνέγγιχτο ἀπὸ αἰώνων, φυλαγμένο θαρρεῖς γιὰ μᾶς, γεμᾶτον μῦρα καὶ δηλητήρια, χρόνο ποὺ πρέπει νὰ καρπωθοῦμε συνεχίζοντας τὸν σχεδιασμὸ καὶ τὸ χτίσιμο τῆς ζωῆς μας.

Χτίσιμο τῆς ζωῆς; Θὰ ρωτήσουν οἱ ἀπελπισμένοι. Τὶ εἴδους χτίσιμο μπορεῖ νἆναι αὐτὸ ἀφοῦ σ' ἀπροσδόκητην ὥρα περιμένουμε τὸ ἀστροπελέκι τοῦ θανάτου; Τὶ νόημα μποροῦν νἄχουν οἱ εὐγενεῖς ἀγῶνες ὅταν θἄρθει ἡ ὥρα ποὺ θὰ βουλιάξουν μέσα σ' ἐκείνη τὴν ἀρράγιστη σιωπὴ ποὺ φέρνει ὁ Σαίξπηρ σφραγίζοντας τὸν πολύπλαγκτον Ἄμλετ;

«Βιαστικὰ κι' ἄπειρα ὄντα τῆς στιγμῆς» κατὰ τὸν ποιητὴ, ἀναγκαζόμαστε ν' ἀναζητήσουμε ἕνα νόημα στὸ χρόνο ποὺ ἔφυγε γεμίζοντάς μας ὀδυνηρὰ ἀποτυπώματα. Κερδήσαμε τὴ ζωὴ ποὺ πέρασε ἢ τὴ χάσαμε; Ἄξιζε νὰ τὴ ζήσουμε μὲ τόση παραφορά, μὲ τόσην ἀπελπισία, μὲ τόσην αἱματηρὴν ἐπιμονὴ ἢ ὅλα κινοῦνται μέσα σὲ ἀπατηλοὺς ἀντικατοπτρισμοὺς καὶ φωτοσκιάσεις ποὺ παγιδεύουν; Εἴμαστε τυχαῖοι πάνω σ' αὐτὰ τὰ χώματα, πάνω σ' αὐτὲς τὶς πασίχαρες τὶς ἀγριεμένες θάλασσες ἢ μᾶς βαραίνει κάποιο σημαντικό, τὸ σημαντικώτερο μυστικὸ τῆς Δημιουργίας;

Τεντώνουμε τὰ χέρια καὶ προσπαθοῦμε νὰ βροῦμε μιὰ ἄκρη μέσα σ' αὐτὸ τὸν κόσμο ποὺ στεκόμαστε. Αἰσθανόμαστε, τὸ βλέπουμε καὶ στὰ πρόσωπα, στὰ θολὰ βλέμματα τῶν ἄλλων πὼς ὁ χρόνος μᾶς φθείρει ἀδιάκοπα, συστηματικά, μᾶς μαζεύει σιγά - σιγὰ σ' ἕνα κουβάρι. Εἶναι λοιπὸν, ὁ χρόνος ποὺ πρέπει νὰ μᾶς νικάει ἢ τάχα ἔχουμε μέσα μας τὴ δυνατότητα νὰ τὸν νικήσουμε μεῖς, νὰ τὸν ὑπερβοῦμε; Εἴμαστε ὄντα χρονικὰ ἢ ὑπερχρονικά;

Αἰσθανόμαστε, παρὰ τὶς προόδους καὶ τοὺς κούφιους αὐτοεπαίνους τῆς βιολογίας πὼς ἀναδυθήκαμε ἀπὸ ἕνα μυστήριο βαθύ, συγκλονιστικό. Καὶ πὼς ἀφοῦ διαγράψουμε τὴν τροχιὰ τῆς ζωῆς μας, μικρὴ ἢ μεγάλη, θὰ ξαναπέσουμε καὶ θὰ βουλιάξουμε μέσα στὸ ἴδιο μυστήριο, ποὺ εἶναι Σιωπὴ καὶ ἀνυποψίαστη γαλήνη. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ παράφορη, ἡ ὀλόφλογη, ἡ αἱματηρὴ συνείδηση τῆς ζωῆς, ποὺ ἔχουμε, αἰσθανόμαστε πὼς δὲν μπορεῖ νὰ σταθεῖ καὶ νὰ βρεῖ ἀπόκριση ἀπὸ αὐτὰ τὰ δυὸ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέλους μας μυστήρια. Εἶναι εὔκολο, βέβαια, νὰ βουλιάξει στὸν παραλογισμὸ ποὺ μὲ τέτοια σαγηνευτικὴν εὐγλωττία ἐξέφρασαν δυὸ αὐθεντικοὶ ἄνθρωποι τοῦ αἰῶνα μας, ὁ Καμὺ καὶ ὁ Σάρτρ, ἀλλὰ οὔτε κι' αὐτὸ τὸ παράλογο δικαιολογεῖται μέσα σ' ἕνα κόσμο τόσο σοφὰ, τέλεια ρυθμισμένο, τόσο «λογικὰ» ὠργανωμένον. Κάπου ὑπάρχει ἕνα νόημα συγκεφαλαιωτικὸ τῆς ζωῆς, ποὺ ἑρμηνεύει, δηλαδή, ὁλόκληρη τὴ ζωὴ κι' ὄχι ὡρισμένες της πλευρὲς ἢ κάποιες της στιγμές.

Ἡ φιλοσοφία πάλεψε αἰῶνες, ἀπὸ κείνη τὴν πνευματικὴν αὐγὴ τῆς Ἰωνίας, νὰ βρεῖ μιὰ συνολική, μιὰ κυκλικὴ θὰ ἔλεγα, ἑρμηνεία τοῦ κόσμου. Πάλεψε ἀπεγνωσμένα νὰ ὑπερβεῖ τ' ἀνθρώπινα ἐργαλεῖα τοῦ στοχασμοῦ καὶ κάποτε νιώθεις, ἰδίως στὸν Πλάτωνα, ὅτι τὸ μεγάλο μυστήριο πάει νὰ ραγίσει, νὰ μᾶς ἀποκαλυφτεῖ, νὰ πέσει στ' ἀνθρώπινα χέρια σὰ μαγικὸ πουλὶ ποὺ τὸ σημάδεψαν οἱ πιὸ παράφοροι, οἱ πιὸ μεγαλεπήβολοι κυνηγοί. Ἀλλὰ ἡ φιλοσοφία, ἀποσταμένη, σταματᾶ. Δὲν μπορεῖ νὰ προχωρήσει πάρα πέρα γιατὶ στὶς δικές της ὑποθέσεις χρειάζεται πιὰ τὶς μαρτυρίες τῆς ἀντικρυνῆς πλευρᾶς, ὅπως οἱ ὑποθέσεις τῆς Φυσικῆς καὶ τῆς Χημείας χρειάζονται τὴν ἐπαλήθευση τῶν πειραμάτων. Πείραμα ἐπιστροφῆς ἀπὸ τὸ θάνατο, ἡ φιλοσοφία δὲν μποροῦσε, ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ πραγματοποιήσει. Ἤξερε πιὰ καὶ εἶχε βεβαιωθεῖ πὼς ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ πλευρὰ ὑπάρχει ἡ Δημιουργὸς Δύναμη, ὁ Θεός. Κι' ἀφοῦ ἔλαβε ἀλλεπάλληλες πρωτοβουλίες, κι' ἀφοῦ ἐξάντλησε ὅλες της τὶς δυνατότητες, περίμενε πιὰ τὴν πρωτοβουλία τῆς ἀντικρυνῆς ὄχθης, περίμενε, δηλαδὴ, νὰ μιλήσει τὸ ἀπὸ αἰώνων μυστήριο. Ὁ λόγος δόθηκε στὴν θρησκεία.

Καὶ τὸ μυστήριο πιστεύουμε πὼς μίλησε. Ὄχι μὲ ψιθύρους, ὄχι μὲ μισόλογα, ὄχι μὲ χρησμούς, ὅπως ἴσως θὰ τοῦ ταίριαζε, κατὰ τὴν ἀνθρώπινην ἀντίληψη. Μίλησε μὲ σάρκα καὶ αἷμα καὶ αὐτὴ ἀκριβῶς τὴν συγκλονιστικὴ φανέρωση τοῦ μυστηρίου γιορτάζουμε τὴ Νύχτα τῶν Χριστουγέννων. Τὸ μυστήριο μίλησε μὲ τὸ στόμα τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ καὶ Λόγου καὶ ἀποκρίθηκε στὰ τρομερὰ ἀναρωτήματα τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς: Ἀπὸ ποῦ ἔρχομαι; Γιατὶ ζῶ; Ποῦ πηγαίνω;

Κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῆς χριστιανικῆς ἀποκάλυψης τὸ μυστήριο παύει νἆναι μυστήριο. Γίνεται, διὰ τῆς πίστης, μιὰ πνευματικὴ πραγματικότητα, μιὰ βεβαίωση γιὰ τὰ παρόντα, μιὰ προσδοκία γιὰ τὰ μέλλοντα. Διὰ τῆς πίστης, εἴπαμε. Ἡ πίστη ἐδῶ καταδείχνει πὼς πάνω ἀπ' ὅλα

●——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

2—1—66: ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ: ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣ. (β' 8—12)

Η ΠΡΟΣΟΧΗ: Τὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ νέου ἔτους

Τοῦ αἰδεσ. κ. Γ. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Ἡ ἀνατολὴ τοῦ νέου ἔτους μᾶς ὑποχρεώνει ν' ἀπευθύνουμε θερμὴν εὐχὴν πρὸς ὅλους σας, ὅπως ὁ Καλὸς Θεός, ὁ Ὁποῖος χαρίζει πλούσια τὰ ἀγαθά Του, κινούμενος πάντα ἀπὸ στοργὴ καὶ ἀγάπη σὲ μᾶς, παρὰ τὶς τόσες καὶ τόσες ἁμαρτίες μας, δώσῃ τὸ νέον ἔτος δι' ὅλους εὐλογημένον, εἰρηνικὸν δὲ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἔθνος μας, ὥστε νὰ ἀπολαύσουμε κατ' αὐτὸ πᾶσαν ἐθνικὴν καὶ πνευματικὴν ἱκανοποίησιν καὶ χαράν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀρκετές οἱ εὐχές. Εἶναι ἀνάγκη νὰ πάρουμε καὶ ἕνα σύνθημα βασικὸ γιὰ τὴ ζωή μας, τὸ ὁποῖον νὰ θέσωμε σὲ ἐφαρμογή, διότι μόνον ἔτσι θὰ ἐξασφαλίσουμε τὴ συμπαράστασι τῆς θείας Χάριτος καὶ τὰ ἐπιτύχουμε στοὺς ἱεροὺς πόθους καὶ στὶς εὐσεβεῖς ἐπιθυμίες μας.

Τὸ ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα, μὲ τὴν ἀνάπτυξι καὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὁποίου θὰ ἀσχοληθοῦμε. χάριτι θείᾳ, κατὰ τὸ νέον ἔτος, μᾶς δίδει σήμερα τὸ σύνθημα καὶ μάλιστα βασικώτατον καὶ κεφαλαιῶδες: ΠΡΟΣΟΧΗ. Αὐτὸ εἶναι τὸ σύνθημα καὶ εἶναι τὸ πᾶν. Τὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ νέου ἔτους καὶ ὁλοκλήρου τῆς ζωῆς μας. Καὶ πράγματι· μήπως δὲν εἶναι ἐνδεχόμενο νὰ τὰ χάσῃ κανένας ὅλα ἀπὸ μιὰν του ἀπροσεξία; Καὶ μήπως δὲν ἔχουμε παραδείγματα — πολλὰ μάλιστα — ποὺ ἔπαθαν ὡρισμένοι καταστροφὲς ἀνεπανόρθωτες, διότι δὲν ἐπρόσεξαν σὲ μιὰ λεπτὴ καὶ δύσκολη στιγμή;...

Κεφάλαιον λοιπὸν ἡ προσοχὴ καὶ μάλιστα τὸ πρῶτο, ποὺ θὰ πρέπει νὰ προηγῆται παντοῦ καὶ πάντοτε. Στὶς δουλειές μας καὶ στὶς ἐπιχειρήσεις μας, προσοχή. Στὶς ὑποθέσεις μας καὶ στὰ διάφορα προβλήματα, ποὺ ἀντιμετωπίζουμε, προσοχή. Στὶς συναλλαγὲς καὶ στὶς δοσοληψίες μας, προσοχή. Σὲ ὅλα τὰ θέματα καὶ στὰ ζητήματα τῆς ζωῆς, εἴτε μικρὰ εἶναι εἴτε μεγάλα, χρειάζεται προσοχή, διότι καὶ ἀπὸ τὴν ἀποτυχία θὰ μᾶς φυλάξῃ καὶ ἀπὸ κακὰ ἐνδεχόμενα καὶ στενοχώριες καὶ βάσανα, ἀλλὰ καὶ θὰ μᾶς ἐξασφαλίσῃ ἐπιτυχία στὶς ὑποθέσεις μας καὶ εὐόδωσιν τῶν σκοπῶν μας.

Ἀλλὰ ἂν ἰσχύῃ αὐτὸ γιὰ τὰ καθημερινά μας θέματα, τὰ τρέχοντα καὶ ἐφήμερα, ἰσχύει πολὺ περισσότερο γιὰ τὰ ἠθικὰ καὶ πνευματικά. Μὴ ξεχνᾶμε δὲ ἐπάνω σ' αὐτὸ δύο βασικά: Πρῶτον, ὅτι ὁ Διάβολος παντοῦ στήνει παγίδες καὶ μᾶς κυκλώνουν μύριοι ὅσοι ἠθικοὶ κίνδυνοι. Καὶ δεύτερον, ὅτι, ἂν ἡ ἀπροσεξία γιὰ τὰ ὑλικὰ ζητήματα προξενήσῃ τὴν ἄλφα ἢ βῆτα ζημιά, μικρὴ ἢ μεγάλη, μποροῦμε νὰ τὴ διορθώσουμε καὶ νὰ τὴν ἐπανορθώσουμε. Ἐνῷ γιὰ τὰ ἠθικὰ καὶ τὰ πνευματικά, μιὰ ἀπροσεξία μπορεῖ νὰ σημάνῃ πτῶσι ἀνεπανόρθωτη καὶ γκρέμισμα φοβερὸ καὶ θάνατον ψυχικόν! Γι' αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ ἐπιμείνουμε πιὸ πολὺ στὸ κεφάλαιο αὐτό «Βλέπετε...», μᾶς φωνάζει ὁ θεῖος Ἀπόστολος Παῦλος στὸ σημερινὸ Ἀπόστολο, ποὺ σημαίνει «προσέχετε...». Καὶ σὲ ἄλλο σημεῖο τονίζει καθαρώτερα: «Προσέχετε ἑαυτοῖς...». Ἀλλὰ πρῶτα ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο καὶ πρῶτα ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἀποστόλους, καθαρώτερα καὶ ἐγκυρότερα, συμβουλεύει ὁ Ἴδιος ὁ Κύριος σὲ πολλὲς περιπτώσεις: «γρηγορεῖτε...», ποὺ σημαίνει: προσέξετε πάντοτε, μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα καὶ τὶς αἰσθήσεις ὅλες τεταμένες. Πάντα ξύπνιοι καὶ ἕτοιμοι, διότι ὁ ἐχθρὸς καιροφυλακτεῖ νύχτα καὶ ἡμέρα καὶ ὁ κίνδυνος παραμονεύει παντοῦ!

Προσέχετε, λοιπόν, πρῶτον γιὰ νὰ ἀποφύγετε πλάνες, σκανδαλισμούς, πειρασμοὺς καὶ πτώσεις, ποὺ σᾶς ἐκθέτουν ἠθικὰ σὰν ἄτομα, σὰν οἰκογενειάρχες, σὰν ἀνθρώπους κοινωνικούς. Δεύτερον προσέχετε νὰ κερδήσετε καὶ νὰ ἐπιτύχετε κάθε καλὴ εὐκαιρία, νὰ καταρτίσετε τὸν ἑαυτό σας πνευματικά, νὰ τὸν ὠφελήσετε ἠθικά, νὰ φανῆτε καὶ σὲ ἄλλους χρήσιμοι καί, εἰ δυνατόν, νὰ δοξάζετε καθημερινῶς μὲ τὰ ἔργα καὶ μὲ τὴ ζωή σας τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸ εἶναι κέρδος, αὐτὴ εἶναι ὠφέλεια πραγματική... Καὶ τέτοια ὠφέλεια ἐξασφαλίζει στὸν ἄνθρωπο, στὸν καλὸ χριστιανό, κατὰ πρῶτον λόγον ἡ ΠΡΟΣΟΧΗ, ἡ ὠλοκληρωμένη προσοχή, ἡ ὁποία καὶ ἀπὸ τὸ κακὸ φυλάει καὶ στὸ καλὸ μᾶς ὁδηγεῖ.

Ἐρωτήθηκε κάποτε ὁ Μέγας Εὐθύμιος, ὁ ἅγιος αὐτὸς τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἀσκητὴς τῆς ἐρήμου, ἀπὸ τοὺς μαθητάς του, νὰ τοὺς εἰπῆ πιὰ εἶναι ἡ πρώτη τῶν ἀρετῶν καὶ ἀπήντησε: «ἡ Προσοχή!...:. «Καὶ ἡ δευτέρα;..» τὸν ἐρώτησαν. Καὶ ἀπήντησε πάλιν: «ἡ Προσοχή!..». «Καὶ ἡ τελευταία, ποιὰ εἶναι;...», τὸν ἐρώτησαν καὶ πάλιν: «ἡ Προσοχή!», ἐφώναξε μὲ ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς του. Κάποιος δὲ ἄλλος σοφὸς καὶ ἅγιος τῆς ἐρήμου ἐσυνήθιζε νὰ χαιρετᾶ τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ συναντοῦσε μὲ τὴν λέξιν «Πρόσεχε...» καὶ εἶχε δώσει ἐντολὴ στὸν ὑποτακτικό του νὰ τοῦ φωνάζῃ πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα: «γέροντα, πρόσεχε!...». Μά, τότε τὶ πρέπει νὰ κάνουμε ἐμεῖς; Προσοχή!. Αὐτὸ ἂς εἶναι τὸ σύνθημά μας.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΟΣ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΙΝ

Η ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ ΕΝΟΣ ΑΓΙΟΥ

Ὑπὸ τοῦ ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Ὁ Φώτης Κόντογλου, ὁ λάτρης τῆς Ἑλληνικῆς Παραδόσεως καὶ μύστης τῆς Ὀρθοδοξίας, ἀφῆκεν, ἀπερχόμενος ἀπὸ τὴν ζωὴν πρὸ ὀλίγων μηνῶν, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ συγγράμματά του, καὶ πλῆθος ἄρθρων καὶ ἐπιφυλλίδων, ἐγκατεσπαρμένων εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικά. Διὰ νὰ ἐνθυμηθοῦν οἱ ἀναγνῶσται τὸν ὑπέροχον αὐτὸν ἄνθρωπον, παραθέτομεν τὸ κατωτέρω ἐπίκαιρον ἄρθρον τοῦ Κόντογλου διὰ τὴν προσωπικότητα καὶ τὴν ἁγίαν μορφὴν τοῦ ἐορταζομένου σήμερον Μεγάλου Βασιλείου.

Ἀνάμεσα στοὺς ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας, ξεχωριστὰ τιμημένος εἶναι ὁ ἅγιος Βασίλειος ὁ Μέγας. Μεγάλη στάθηκε ἡ ἀκτινοβολία του. Καὶ δὲν ἤτανε κανένας πατριάρχης τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἤτανε ἕνας ἐπίσκοπος στὴν Καππαδοκία, μιὰ χώρα παράμερη καὶ κακοτράχαλη.

Κ' οἱ Καππαδόκες ἤτανε μὲν εὐλαβεῖς, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἤτανε ἔμποροι σκληροί, ποὺ κυττάζανε τὸ διάφορό τους, συμφεροντολόγοι, πολλὲς φορὲς πολὺ φιλάργυροι.

Ὡστόσο, μέσα σὲ τέτοιους ἀνθρώπους βγαίνουνε οἱ ἅγιοι. Αὐτὸ εἶναι τὸ παράξενο. Σὰν τὴν Αἴγυπτο ποὺ ἤτανε ἡ χώρα τῆς σαρκικῆς παραλυσίας καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἐκεῖ γεννήθηκε ὁ ἀσκητισμός, ἡ ὁλότελη ἄρνηση τῆς σάρκας. Ἐκεῖ φανήκανε ὁ Ἀντώνιος, ὁ Μακάριος, ὁ Παχώμιος κ' ἕνα πλῆθος ἀσκητάδες. Γιὰ τοῦτο εἶπε ἕνας σοφὸς χριστιανός: «Αἴγυπτος οὐδὲν τὸ σπουδαῖον τίκτει, ἐπὰν δὲ τίκτει, μέγα τίκτει». «Ἡ Αἴγυπτος δὲν γεννᾶ τίποτα σπουδαῖο, μὰ ἂν γεννήσῃ μεγάλο πρᾶγμα θὰ γεννήσῃ».

Ἀληθινὰ λοιπὸν «μέγα ἔτεκε» ἡ Καππαδοκία μὲ τὸ νὰ γεννήσῃ τὸν ἅγιο Βασίλειο. Πιὸ τιμημένος ἅγιος ἀπ' αὐτὸν δὲν γνωρίζω ἂν ὑπάρχῃ. Σ' Ἀνατολὴ καὶ σὲ Δύση ξακούστηκε. Σὰν νἄτανε κάποιος ὑπεράνθρωπος. Κύτταξε τὶ λέγει τὸ ἐξαίσιο τροπάριό του: «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος σου, ὡς δεξαμένην τὸν λόγον σου, δι' οὗ θεοπρεπῶς ἐδογμάτισας, τὴν φύσιν τῶν ὄντων ἐτράνωσας. Τὰ τῶν ἀνθρώπων ἤθη κατεκόσμησας, βασίλειον ἱερέτευμα, πάτερ ὅσιε...». Ἀκοῦς μὲ τὶ λόγια τὸν ἐγκωμιάζουν; Κάτι λόγια, ποὺ μπροστά τους, αὐτὰ ποὺ λέμε ἡμεῖς, εἶναι ὁλότελα ἀσήμαντα, τιποτένεια: «τὴν φύσιν τῶν ὄντων ἐτράνωσας», «βασίλειον ἱεράτευμα»! Αὐτὸς ὁ ἕνας ἄνθρωπος, ὅπως λέγει τὸ τροπάρι του, «καταστόλισε τὶς φυσικὲς συνήθειες τῶν ἀνθρώπων» «τὰ τῶν ἀνθρώπων ἤθη κατεκόσμησε». Δηλαδὴ, τὸ φτωχὸ καὶ τιποτένιο πλάσμα, ποὺ εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἅγιος Βασίλειος τὸ καταστόλισε μὲ κάποιες ἀρετές, ποὺ δὲν τῆς εἶχε πρίν, τὄκανε σὰν πνευματικὸν βασιλέα, τὸ ἔκανε τιμημένο, τὸ ἀνέβασε ψηλά.

Ὁ Μέγας Βασίλειος στάθηκε ἕνας ἄϋλος ἄνθρωπος, ἕνας ἀνθρωπόμορφος Ἄγγελος. Ἔζησε σὰν ἄσαρκος, μ' ὅλο ποὺ τὸ κορμί του ἤτανε ὁλοένα ἄρρωστο καὶ τὸν τραβοῦσε ἀδιάκοπα κάτω, μὲ τὸν πόνο, μὲ τὴν ἀνύσταχτη ἀγωνία.

Καὶ τὶ γλῶσσα εἶναι κείνη ποὺ μ' αὐτὴ ἐκφράζεται! Τί ἐξαίσιο ὄργανο! Εἶναι δυστυχισμένος ὅποιος δὲν ξέρει ἀρχαῖα Ἑλληνικά, μόνο καὶ μόνο γιατὶ δὲ μπορεῖ νὰ διαβάσῃ τὸν ἅγιο Βασίλειο (ἀφήνω τὸν Χρυσόστομο, τὸν Γρηγόριο, τὸν Μακάριο, τὸν Ἰσαάκ, τὸν Συμεών, τὸν Νέον Θεολόγο κ.τ.ἄ.). Οἱ μεταφράσεις εἶναι τὰ πιὸ ξεθωριασμένα νεροπλύματα.

Ἡ ζωὴ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴ σάρκα. Ἐζοῦσε μέσα στὸν κόσμο τῶν πνευμάτων. Γι' αὐτὸ τὸ λεχτικό του εἶναι καθαρὰ πνευματικό, «λειτουργικό», ὅπως λέμε. Λειτουργικὴ ζωὴ εἶναι ἡ ζωὴ ἑνὸς ἱεράρχη ποὺ ἀδιάκοπα «λειτουργεῖ», δηλαδὴ ποὺ ἱερουργεῖ μέρα —νύχτα, ἔχοντας μπροστά του τὴν ἁγία Τράπεζα καὶ τοὺς δορυφοροῦντας Ἀγγέλους, τὰ πολυόμματα Χερουβὶμ καὶ ἑξαπτέρυγα Σεραφείμ, «φόβῳ τὰς ὄψεις ταῖς πτέρυξι καταναλύπτοντα».

Δὲν γνωρίζω λειτουργικώτερο καὶ ὑψηλότερο λόγο ἀπὸ τὴν εὐχὴ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ποὺ τὴ λέγει ὁ ἱερεὺς μπροστὰ στὴν ἁγία Τράπεζα, τὴν ὥρα ποὺ ψέλνουν τὸν Χερουβικὸν Ὕμνον.

Τότε ποὺ γράφει αὐτὸς ὁ ἅγιος γράμματα, πολλὰ γράμματα, θαρρεῖς πὼς ἔχει ἀπάνω του μιὰν ἀπίστευτη ἀπάθεια γιὰ τοὺς πόνους ποὺ τὸν σκίζουν. Πάλι ἡ γλῶσσα εἶναι τέλεια καὶ προσεχτική, τὸ ὕφος ἐξαίσιο. Ἀπορεῖς μὲ τὴν ὑπεράνθρωπη αὐτὴ δύναμη ποὺ φανερώνουν τὰ γραψίματά του! Τί εὐγένεια ψυχῆς!

Στὸν Πατρόφιλον ἐπίσκοπο, λ. χ., γράφει, ἀνάμεσα σὲ ἄλλα: «Τὸ πάθος ποὺ ἔπαθα δὲν θὰ θελήσω νὰ μὴ τὸ εἰπῶ στὴν ἀγάπη σου, πὼς πέρυσι ἀσθένησα μὲ πολὺ δυνατὸν πυρετὸ (πυρετῷ

●——ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΠΡΟΣ ΤΑ
ΠΡΟΤΥΠΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΕΡΜΟΥ 55 — ΜΑΙΖΩΝΟΣ
Αἰσθανόμεθα ὑποχρέωσι νὰ εὐχαριστήσωμεν τοὺς διδάξαντας:
ΚΑΡΜΙΡΗΝ Α. ΠΕΡΠΕΡΑΝ Γ.
ΜΑΡΑΤΟΝ Κ. ΚΟΚΟΣΗΝ Π.
καὶ νὰ σημειώσωμεν ὅτι εἶναι πλήρως προσηρμοσμένοι εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ὑποψηφίων τῶν ἀνωτάτων σχολῶν.
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Α. 1ος ἐπιτυχὼν εἰς τὴν Ἰατρικὴν Ἀθηνῶν
ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Λ. 2ος ἐπιτυχὼν εἰς τὴν Ἰατρικὴν Ἀθηνῶν
ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΗΣ Δ. 3ος ἐπιτυχὼν εἰς τοὺς Μηχ. — Ἠλ. Ε. Μ. Π.
ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ Κ. 5ος ἐπιτυχὼν εἰς τοὺς Πολ. Μηχ. Ε.Μ.Π.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΣΤΥΛ. Μ. ΖΑΜΠΕΤΗ
(ΟΠΙΣΘΕΝ Ο.Τ.Ε.)
Ἐπέτυχον σχεδὸν ὅλοι· ἐπιτυχία 95%· ἦσαν μαθηταὶ τοῦ Δου Γυμνασίου Πατρῶν, τώρα εἶναι φοιτηταὶ τοῦ Πολυτεχνείου ἢ Πανεπιστημίου οἱ κάτωθι μαθηταί μας:
1) Παπασταυρίδης Παν. Πολυτεχν.
2) Παναγιωτάκης Γεώργ. Πανεπιστ.
3) Μαμασούλας Ἄγγελ. Πολυτεχν.
4) Γιαννακούρας Ἄλκης Πανεπιστ.
5) Λουλέλης Γεώργ. Πολυτεχν.
6) Κανελάκης Ἀν. Πανεπιστ.
7) Γιαννόπουλος Χ. Μιχ. Πανεπιστ.
8) Δίνιας Γεώργ. Πανεπιστ.
9) Σωτηρόπουλος Γεώργ. Πανεπιστ.
10) Παπαδάτου Θεοδ.
11) Παπαπάνου Παρασκ. Πανεπιστ.
12) Πετρόπουλος Θ. Νικ. Πανεπιστ.
13) Φωκᾶς Ἠλίας ὑποτρ. ἐξωτερικοῦ
14) Χριστόπουλος Παναγ.
ΕΠΕΤΥΧΟΝ ΕΙΣ Ι.Κ.Α. ΟΙ ΚΑΤΩΘΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΜΑΣ:
1) Ἀποστολοπούλου Μαρία
2) Βάκρος Χρ.
3) Γρατελιάνου Ἀνδριάνα
4) Ροδίτη Ἀναστ.
5) Κούκου Ἀφροδίτη
ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ ΔΙΑ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟΝ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ
ΑΚΡΟΒΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΣΧΟΙΝΟΒΑΤΙΚΟ
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ
Ποὺ περιοδεύει σήμερα σ' ὅλο τὸν κόσμο ὕστερα ἀπὸ τὰς
Διεθνεῖς Ἐκθέσεις ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΣΡΑΗΛ
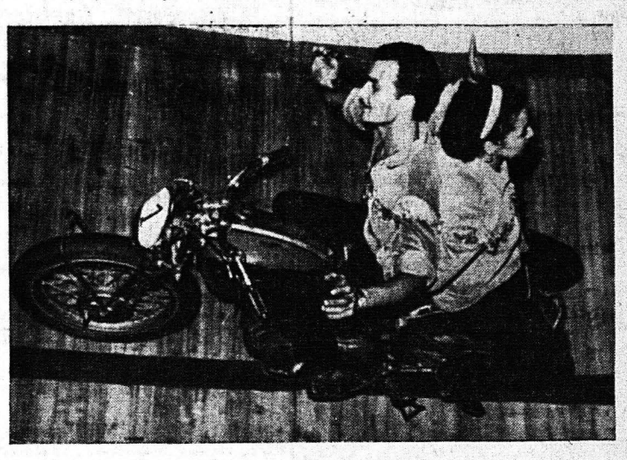
Καθημερινῶς δίδουν παραστάσεις στὸ
«ΖΕΝΙΘ»

ΕΙΜΕΘΑ ΟΙ ΠΙΟ ΦΘΗΝΟΙ ΣΕ ΟΛΑ
ΜΙΜΗΣ ΡΑΛΛΗΣ
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ 77, ΤΗΛΕΦ. 28 - 95
—ΠΑΤΡΑΙ—

Η PHILIPS ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 35 χρόνια 1930 · 1965
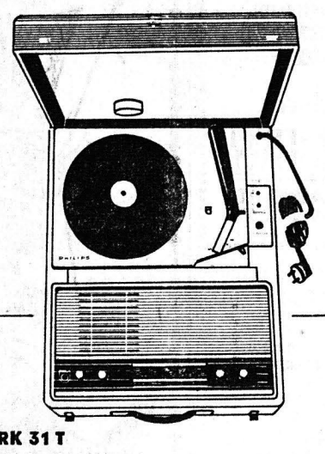
Η 3 GRK 31 T
Φορητὸ Ραδιοχραμμόφωνο μπαταρίας ἰσχυροτάτης λήψεως, ἐξαιρετικῆς μουσικότητος Δρχ. 3.400
PHILIPS
35 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕ